

Hvorfor skal vi tilgi?

STUDIO SOKRATES: **Tja... Si dét. Kanskje tilgivelse kan forstås som en slags egenomsorg?**

Lars Nilsen er programleder i Studio Sokrates og skriver om sine kommende programmer og filosofiske undringer på Salongen.

Barnetro

Når det dukker opp ekstreme filosofiske problemstillinger i Studio Sokrates, hender det at jeg tar en tur ut til kollegene i kontorlandskapet der jeg arbeider. Den første jeg møtte på var «nabokjerringa» på kontoret rett ved siden av mitt:

Hvorfor vi skal tilgi? – Ja det har jeg tenkt mye på. Det første jeg husker at jeg fant ut, var at barnetroen ikke holdt mål. Den var slik at det var to grunner til at vi skulle tilgi de som hadde gjort oss ille. Den første var at hvis vi tilgir, så får vi det så godt med oss selv. Etterpå. Men det holder jo ikke. Skal jeg tilgi en slyngel for at jeg skal føle meg god – og han bare fortsetter som om ingenting har hendt? Neppes»

Det andre vi lærte som barn var at Jesus tilga sine fiender. Og hvis vi gjorde det samme, så skulle

det gå oss godt, og vi sikra oss en plass i himmelen når den tiden var inne. Det holder heller ikke. For det er det samme som at å tilgi er å samle bonuspoeng. Som man kan ta ut i himmelsk lykke seinere. Nei, takk. Det kan ikke være drivkrafta hvis jeg skal kunne tilgi.

Skumringsfortellinger

En annen ting som jeg husker at jeg reagerte på var [«onkel Arthurs» Skumringsfortellinger](#). I skumringsfortellingene framholdt onkel Arthur at når vi tilgir, så samler vi samtidig glødende kull på hodet til den som blir tilgitt. Hvis vi tilgir så straffer vi samtidig synderen. Og jeg syntes det var så fælt. For jeg så for meg at de tok vaskevannsfatet vårt – og fylte det med kull fra ovnen og satte det på hodet til den som hadde gjort meg ille. Og så ille ville jeg ikke at noen skulle ha det.

Hvor bringer dette oss?

Ingensteds, antakelig. «Jeg har ikke noe imot å tilgi. Eller å prøve å tilgi», sa nabokjerringa.

Men jeg må komme på det rene med at den jeg skal tilgi selv har en viss forståelse av at han har gjort meg ille. Hvis jeg ikke opplever dét, så er jeg slett ikke sikker på at jeg vil tilgi.».

Filosof Elin Svenneby framholder i ukens utgave av Studio Sokrates:

Hvorfor skulle vi tilgi? Hvorfor skulle vi elske? Om man ikke elsker, kan man kanskje heller ikke tilgi. Men om jeg spør: «Kan du tilgi meg?», kommer det vel også an på min forbrytelses karakter: Det er nok lettest å tilgi det Dante kaller «syndere av svakhet» (ex infirmitate). Litt vanskeligere er det med «syndere av lidenskap» (ex passione), og vanskeligst er det med «syndere av beslutning» (ex electione). Om vi *ikke* tilgir, blir vi sittende fast i vår egen mentale helvetesgrøft.

Og jeg må legge til: Det er en nødvendig, men ikke tilstrekkelig, betingelse for tilgivelse at den som blir tilgitt forstår hva han har utsatt andre for – og angrer. Ekte.

Hør Studio Sokrates på nettet

Den som vil høre P2s Studio Sokrates kan klikke her: [Hvorfor skal vi tilgi?](#)